C.7 DEZASAMBLARE ȘI PATCHING CU IDA

PAUL A. GAGNIUC

Academia Tehnică Militară "Ferdinand l"

PRINCIPALELE PĂRȚI ALE PREZENTĂRII

C.7 Dezasamblare și Patching cu IDA free:

- C.7.1 COMPILARE (FASM) ŞI DEZASAMBLARE EXECUTABIL (PE)
- C.7.2 OPTIMIZARI AUTOMATE FACUTE DE COMPILATOR (C++)
- C.7.3 ENCODARE DIACRITICE (ASCII VS UTF-8)
- C.7.4 DEZASAMBLARE ŞI PETICIRE EXECUTABIL (NOP)
- C.7.5 DEZASAMBLARE ŞI PETICIRE EXECUTABIL (JMP)
- C.7.6 DISTRUGEREA FUNCȚIONALITĂȚII CU INSTRUCȚIUNI NOP
- C.7.7 DETECTAREA UNEI FUNCȚII DE CRIPTARE
- C.7.8 INGINERIA INVERSĂ DE COD MALWARE & IDA

G.7.1 COMPILARE (FASM) ȘI DEZASAMBLARE EXECUTABIL (PE)

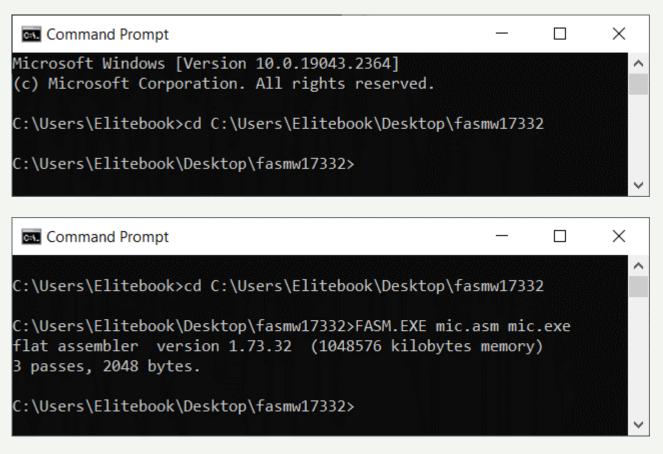
Compilarea unui exemplu (mic.asm) în: FASM

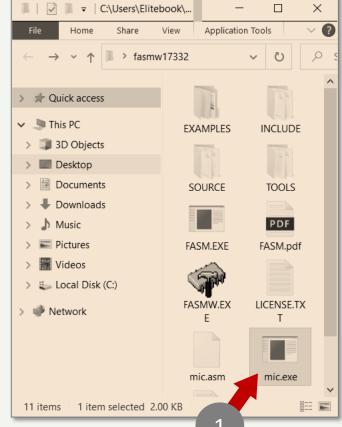
```
format PE GUI 4.0 ; specifică formatul executabilului ca fiind PE (Portable Executable) pentru interfața grafică Windows, versiunea 4.0
                  entry start
                                     ; defineste punctul de intrare al programului, unde executia va începe
                  include 'INCLUDE/win32a.inc'; include fișierul de antet 'win32a.inc' care conține macro-uri și definiții pentru interfața cu API-ul Windows
                  section '.data' data readable writeable ; începe o sectiune de date care poate fi citită si scrisă
                    title db 'Inginerie Inversa',0
                                                      ; defineste un sir de caractere pentru titlu, terminat cu null (0) pentru a fi folosit în mesaj
 .data
                    message db 'Malware',0
                                                        ; defineste un sir de caractere pentru mesaj, terminat cu null (0)
                  section '.text' code readable executable ; începe secțiunea de cod, care poate fi citită și executată
                    start:
                                         ; eticheta 'start', care este punctul de intrare al programului
                                         ; pune valoarea 0 pe stivă, reprezentând handle-ul pentru fereastra părinte (niciuna în acest caz)
                      push 0
                      push title
                                         ; pune adresa șirului de titlu pe stivă
                                         ; pune adresa șirului de mesaj pe stivă
                      push message
 .text
                                         ; pune valoarea 0 pe stivă, care reprezintă stilul cutiei de mesaj (MB OK)
                      push 0
                      call [MessageBoxA] ; apelează functia MessageBoxA din user32.dll
                                         ; pune valoarea 0 pe stivă, argument pentru ExitProcess care indică statusul de iesire
                      push 0
                      call [ExitProcess]; apelează funcția ExitProcess din kernel32.dll pentru a încheia programul
                  section '.idata' import data readable writeable ; începe secțiunea de date pentru importuri, care poate fi citită și scrisă
                   library kernel32, 'KERNEL32.DLL',\
                                                                 ; specifică că vom folosi funcții din KERNEL32.DLL
                            user32, 'USER32.DLL'
                                                                 ; si din USER32.DLL
.idata
                    import kernel32,\
                                                                 ; începe definițiile de import pentru kernel32.dll
                           ExitProcess, 'ExitProcess'
                                                                 ; specifică că dorim să folosim funcția ExitProcess din acest DLL
                    import user32,\
                                                                 ; începe definițiile de import pentru user32.dll
                          MessageBoxA, 'MessageBoxA'
                                                                 ; specifică că dorim să folosim functia MessageBoxA din acest DLL
```

COMPILARE PENTRU DEZASAMBLARE COMPILARE CU FASM

- cd cale dir FASM
- FASM.EXE mic.asm mic.exe
- FASM vine ca o arhivă, nu trebuie instalat.

(2Kb) mic.exe

Executabilul peticit

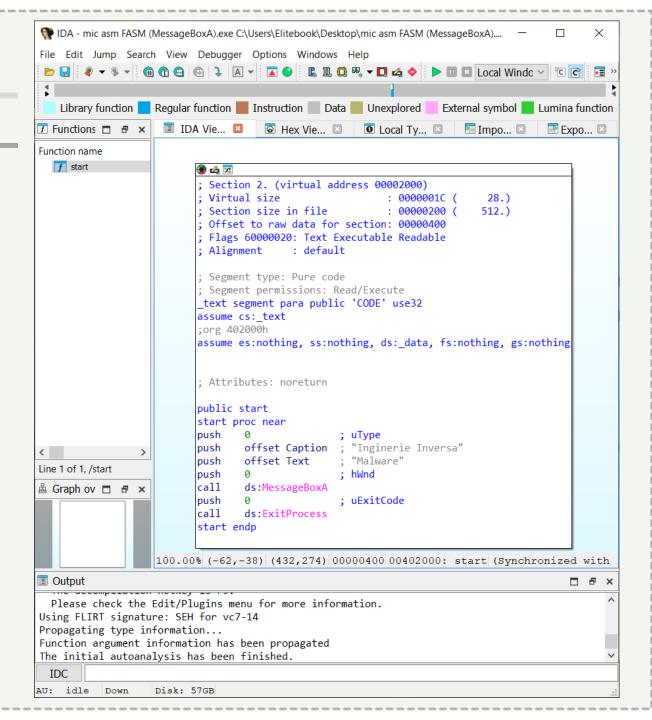
sau modificat/carpit/peticit

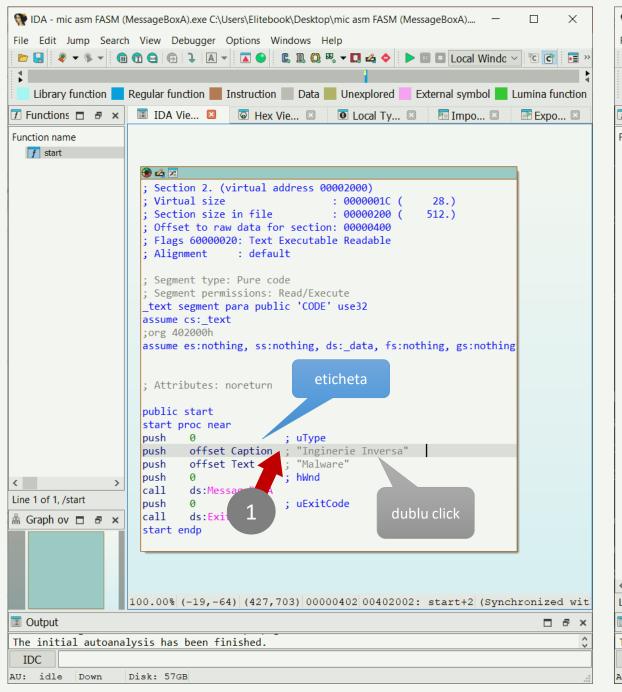
PATCHING

Redenumiți "mix.exe" în "mic asm FASM (MessageBoxA).exe" pentru a fi sincronizați cu exemplele. Deschideți fișierul executabil cu IDA.

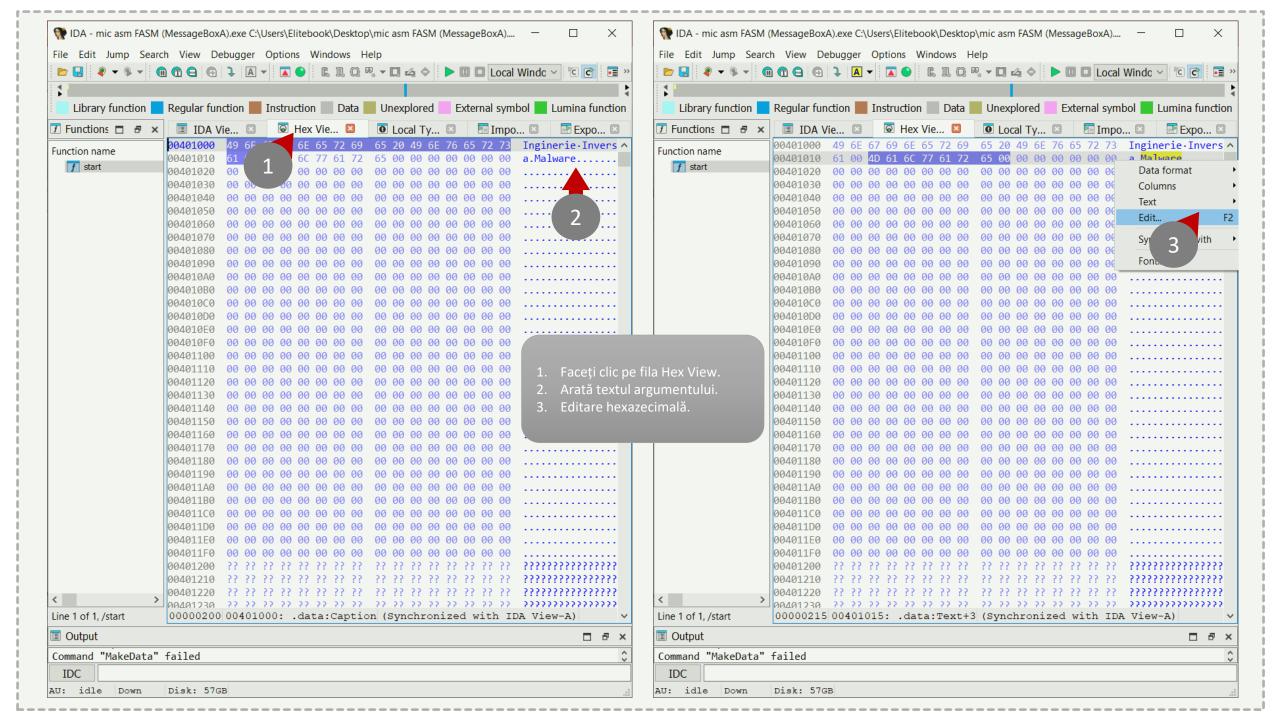

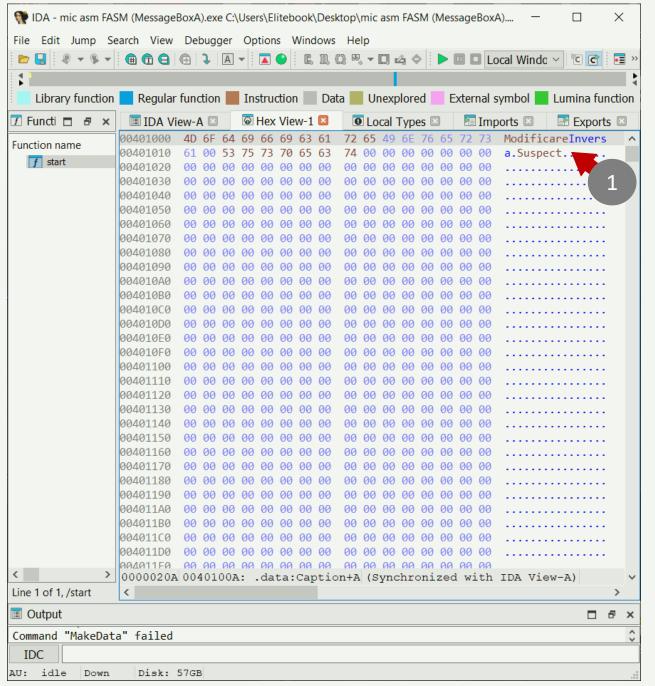

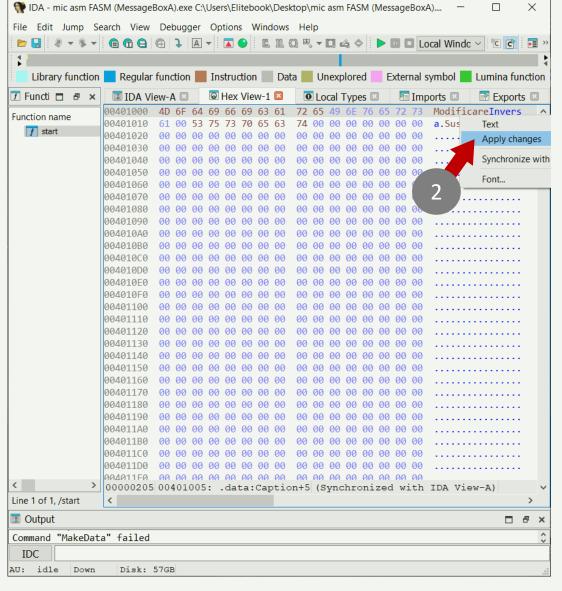
```
🕦 IDA - mic asm FASM (MessageBoxA).exe C:\Users\Elitebook\Desktop\mic asm FASM (MessageBoxA).... —
File Edit Jump Search View Debugger Options Windows Help
 Library function Regular function Instruction Data Unexplored External symbol Lumina function
                  Functions □ ♂ ×
                           .data:00401000 ; Segment permissions: Read/Write
Function name
                          .data:00401000 data
                                                     segment para public 'DATA' use32
  f start
                          .data:00401000
                                                     assume cs: data
                          .data:00401000
                                                     ;org 401000h
                           .data:00401000 ; CHAR Caption[]
                                                     db 'Inginerie Inversa',0 ; DATA XRE
                          .data:00401000 Caption
      sectiune
                           .data:00401012 ; CHAR Text[]
                                                     db 'Malware',0
                                                                          : DATA XREF
                          .data:00401012 Text
        date
                          .data:0040101A
                                                     align 1000h
                          .data:0040101A data
                                                     ends
                          .data:0040101A
                          .text:00402000 ; Section 2. (virtual address 00002000)
                          .text:00402000 ; Virtual size
                                                                   : 0000001C (
                          .text:00402000 ; Section size in file
                                                                  : 00000200 (
                          .text:00402000 ; Offset to raw data for section: 00000400
                          .text:00402000 ; Flags 60000020: Text Executable Readable
                          .text:00402000 ; Alignment : default
                          .text:00402000
                          .text:00402000 ; Segment type: Pure code
                          .text:00402000 ; Segment permissions: Read/Execute
                                                     segment para public 'CODE' use32
                          .text:00402000 text
                          .text:00402000
                                                     assume cs: text
                                                     ;org 402000h
                          .text:00402000
                          .text:00402000
                                                     assume es:nothing, ss:nothing, ds:
                          .text:00402000
                          .text:00402000 ; ======= S U B R O U T I N E ========
                          .text:00402000
                          .text:00402000 ; Attributes: noreturn
                          .text:00402000
                          .text:00402000
                                                     public start
                          .text:00402000 start
                                                     proc near

√.text:00402000

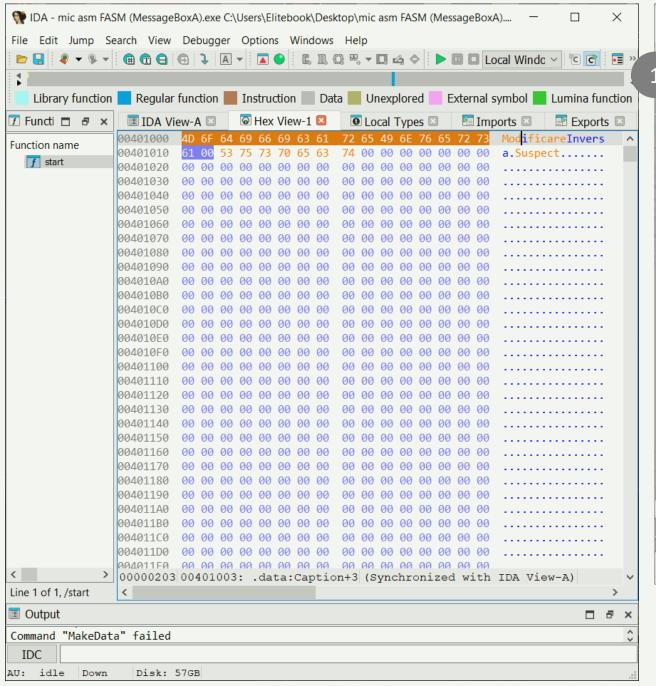
                                                     push 0
                                                                          ; uType
                           .text:00402002
                                                     push offset Caption ; "Inginer:
                           text:00/02007
                                                            offcet Text
                         00000200 00401000: .data:Caption (Synchronized with Hex Viet
Line 1 of 1, /start
Output
                                                                              □ B ×
The initial autoanalysis has been finished.
 IDC
AU: idle Down
                 Disk: 57GB
```

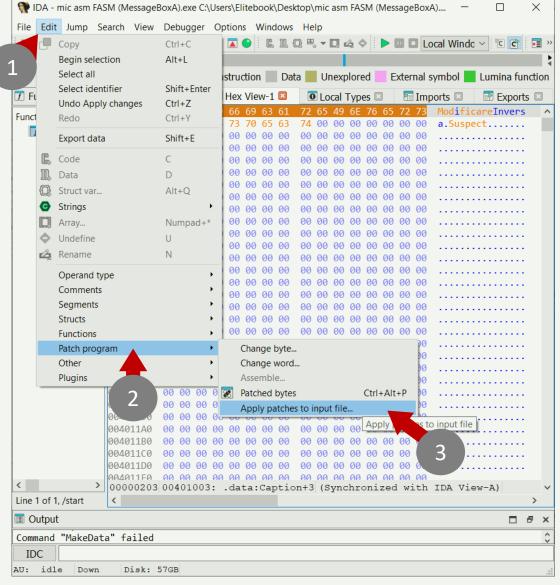

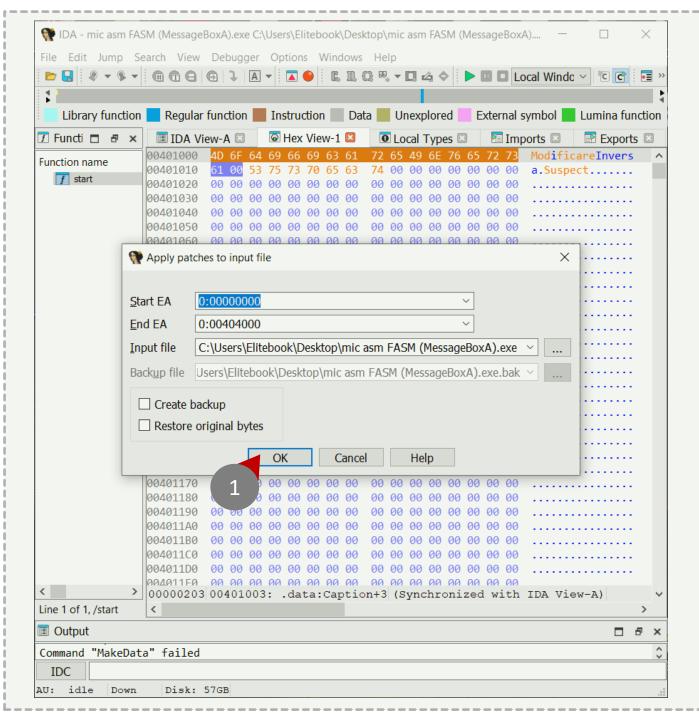

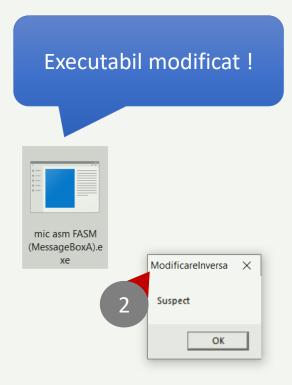
- 1. Modificări directe ale textului de la tastatură.
- 2. Aplicați modificările.

- Edit
- 2. Peticire executabil.
- 3. Aplicare peticire.

Pentru a modifica un șir de caractere și a aplica un patch unui executabil în IDA Free:

- **1. Găsiți Șirul.** Utilizați funcția de căutare din IDA pentru a localiza șirul pe care doriți să îl modificați. Acest lucru poate fi făcut uitându-vă în fereastra "Strings" sau navigând către secțiunea de date unde este definit șirul.
- 2. Editaţi Şirul. Odată ce aţi găsit şirul:
 - a. Faceți dublu clic pe acesta pentru a deschide linia în vizualizarea dezasamblării sau în vizualizarea hex.
 - b. Dacă este în vizualizarea dezasamblării, puteți tasta peste șirul existent cu cel nou pe care doriți să îl utilizați. Asigurați-vă că noul sir nu este mai lung decât cel vechi, deoarece acest lucru ar putea suprascrie datele sau codul adiacent.
 - c. Dacă este în vizualizarea hex, editați valorile hexadecimale care corespund caracterelor ASCII ale șirului.

3. Aplicați Patch-ul la Binare.

- a. În meniul IDA, mergeți la **Edit -> Patch program -> Apply patches to input file**... pentru a scrie schimbările înapoi în fișierul executabil.
- b. S-ar putea să fie nevoie să specificați un nou nume pentru fișierul patch-uit sau să alegeți să suprascrieți fișierul existent.
- **4. Salvați Executabilul Patch-uit.** După ce ați făcut modificările și ați aplicat patch-ul fișierului de intrare, asigurați-vă că salvați noul binar pentru ca schimbările dvs. să fie păstrate. Utilizați File -> Produce file -> Create EXE... pentru a salva executabilul patch-uit, dacă este necesar.

G.7.2 OPTIMIZARI AUTOMATE FĂCUTE DE COMPILATOR [C++]

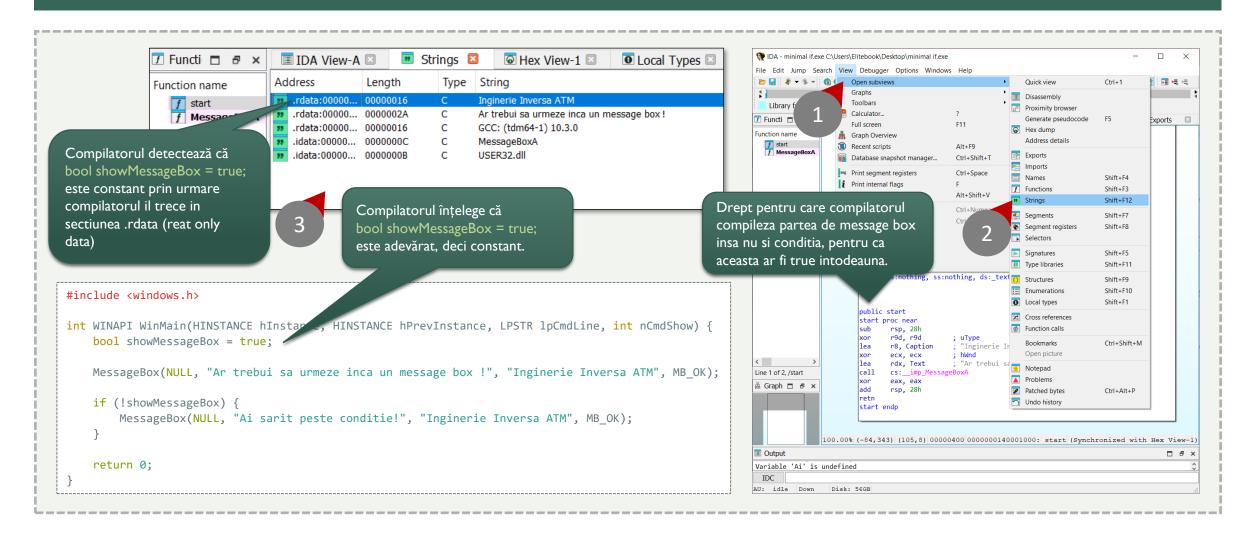

g++ -Os -s -nostdlib -fno-exceptions -fno-rtti -Wl,--subsystem, windows minimal.cpp -o minimal.exe -luser32

Găsiți șirul "Ai sarit peste conditie!" în executabilul compilat?

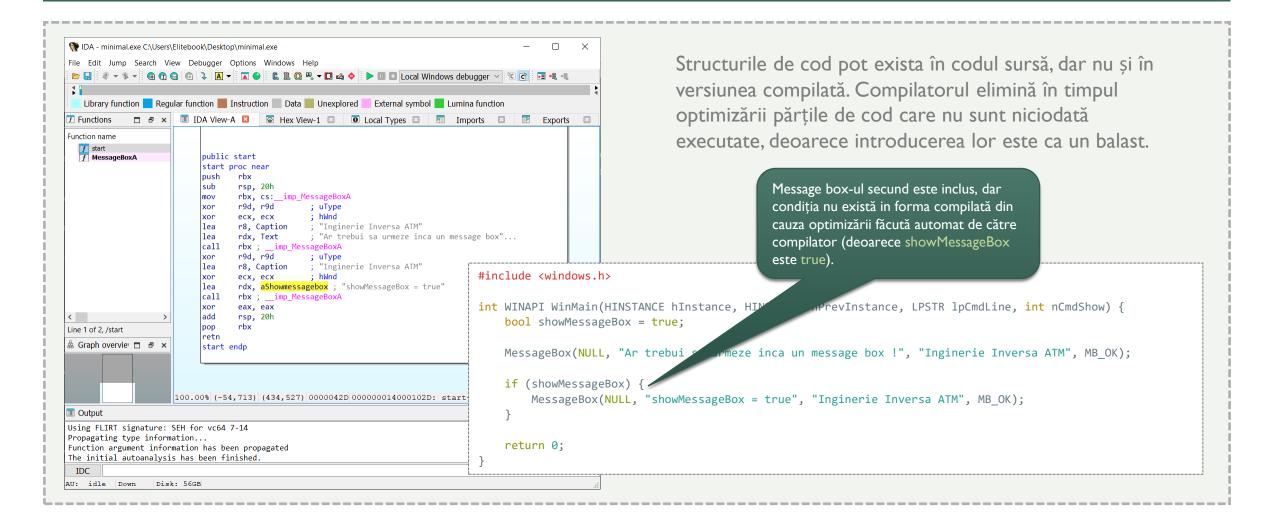
OPTIMIZAREA COMPILATORULUI C++

(DETECTEAZĂ CĂ BOOL SHOWMESSAGEBOX = TRUE; ESTE ADEVĂRAT, DECI CONSTANT)

DACĂ CONDIȚIA ESTE ADEVĂRATĂ...

MESSAGE BOX-UL SECUND ESTE INCLUS, DAR CONDIȚIA NU EXISTĂ DIN CAUZA OPTIMIZĂRII

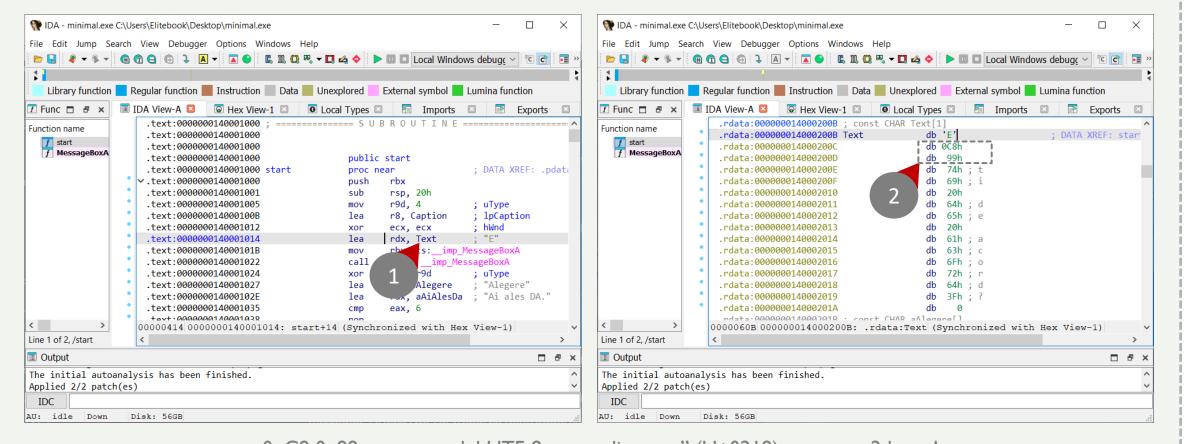
C.7.3 ENCODARE DIACRITICE (ASCII VS UTF-8)

STOCAREA CARACTERELOR ȘI ÎNCERCAREA DE A AFIȘA DIACRITICE

ASCII (American Standard Code for Information Interchange)

UTF-8 este o codare variabilă: caracterele ASCII (A-Z, 0-9, etc.) \rightarrow 1 byte caracterele cu accent, diacritice \rightarrow 2 sau 3 bytes

0xC8 0x99 → este codul UTF-8 pentru litera "ș" (U+0219) stocat pe 2 bytes!

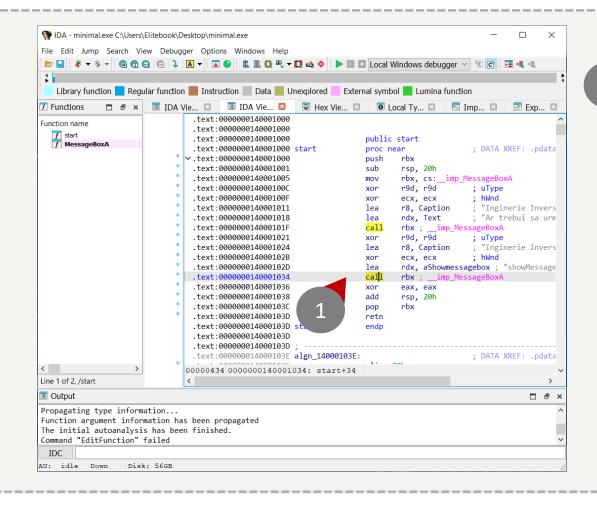
C.7.4 DEZASAMBLARE ȘI PETICIRE EXECUTABIL (NOP)

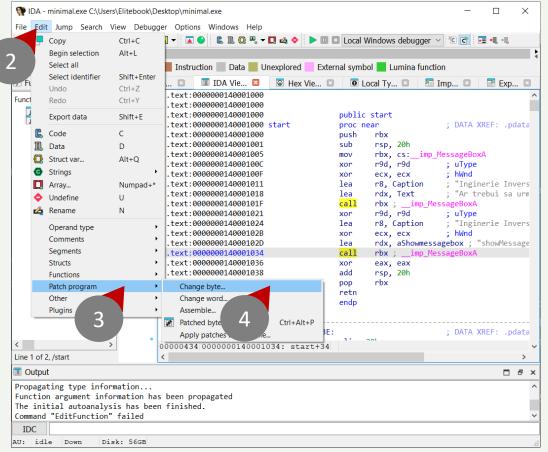

EXAMINAREA FUNCȚIONALITĂȚII

EXECUTABILULUI FOLOSIND NOP

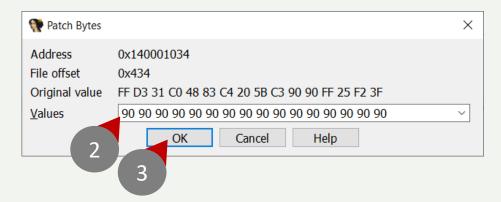

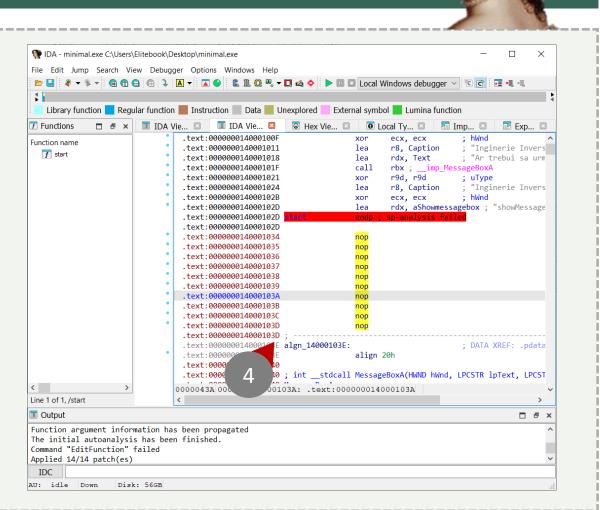

NOUL EXECUTABIL AFIȘEAZĂ UN SINGUR MESAJ

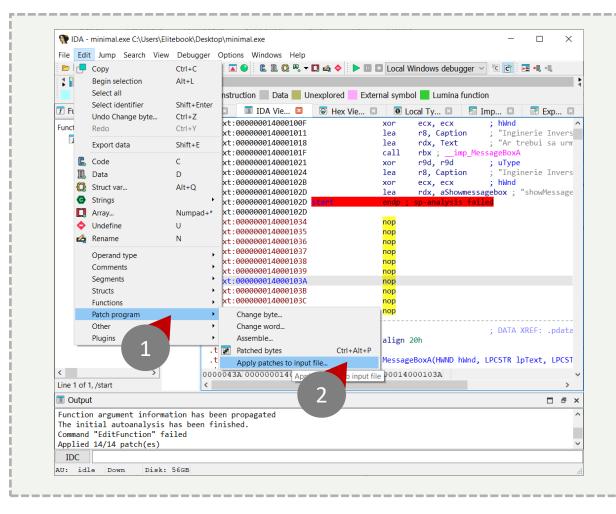

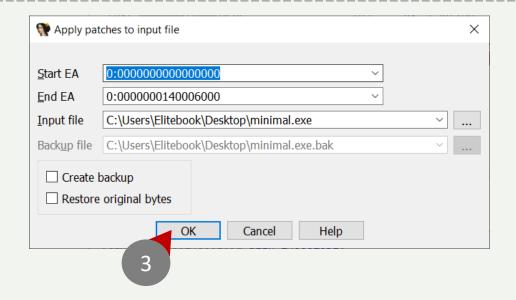

PETICIRE EXECUTABIL

ZONA NOP UNDE POT FI FĂCUTE ADĂUGĂRI DE COD

Start EA (Effective Address) și End EA nu se modifică.

Start EA. Este adresa efectivă la care începe secvența de cod pe care dorești să o modifici. Aceasta este adresa de memorie unde sunt stocate instrucțiunile sau datele pe care intenționezi să le schimbi.

End EA. Este adresa efectivă la care se termină secvența de cod pe care vrei să o modifici. Practic, definești intervalul de memorie care va fi afectat de patchurile aplicate, de la "start EA" până la "end EA" (exclusiv).

C.7.5 DEZASAMBLARE ȘI PETICIRE EXECUTABIL (JMP)

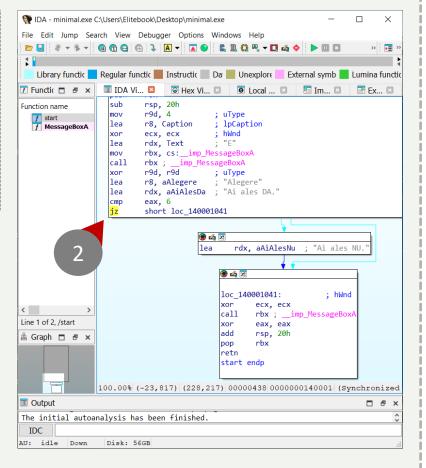
SE ÎNLOCUIEȘTE JZ CU JMP OCOLIȚI CONDIȚIILE FOLOSIND INSTRUCȚIUNILE DE SALT

Cmp eax, 6
Jz short loc_140001041

```
#include <windows.h>

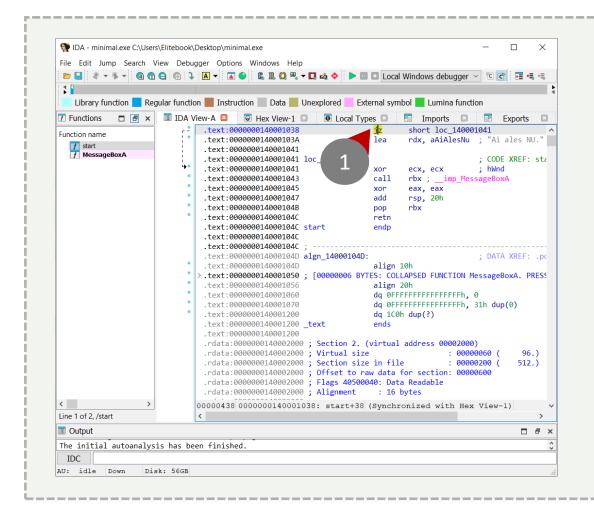
int WINAPI WinMain(HINSTANCE hInstance, HINSTANCE hPrevInstance, LPSTR lpCmdLine, int nCmdShow) {
   int answer = MessageBox(NULL, "Esti de acord?", "întrebare", MB_YESNO);
   if (answer == IDYES) {
        MessageBox(NULL, "Ai ales DA.", "Alegere", MB_OK);
   } else {
        MessageBox(NULL, "Ai ales NU.", "Alegere", MB_OK);
   }
   return 0;
}
```

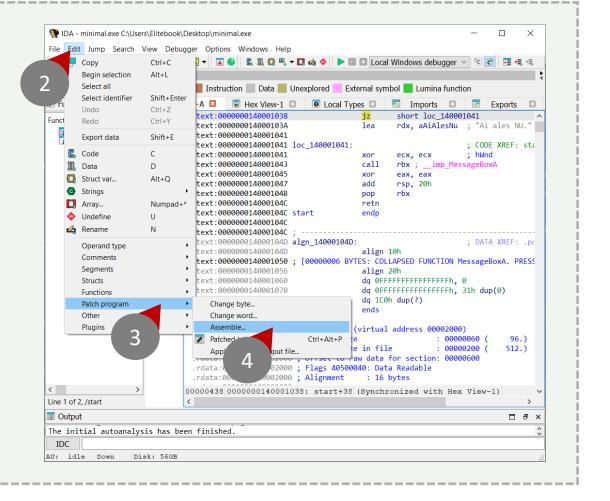
Puteți înlocui direct instrucțiunea de salt condițional (**jz**) cu un salt necondițional (**jmp**). Acest lucru va cauza ca programul să execute întotdeauna blocul de cod care urmează după eticheta specificată în instrucțiunea de salt, ignorând orice condiție.

ASAMBLARE ÎNLOCUIREA JZ CU JMP

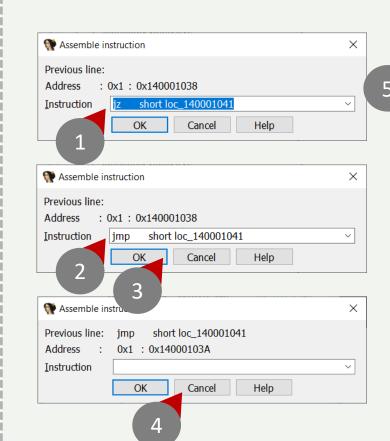
- 1. Localizează instrucțiunea jz pe care vrei să o modifici.
- 2. Deschide: Edit > Patch program > Assemble sau prin dublu-click pe instrucțiunea jz.

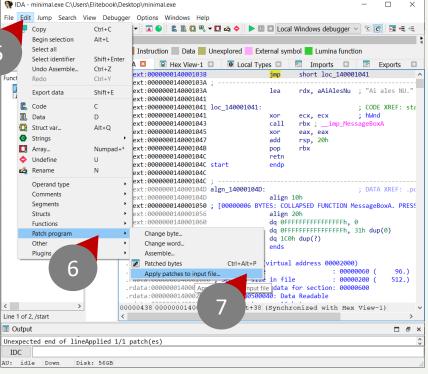

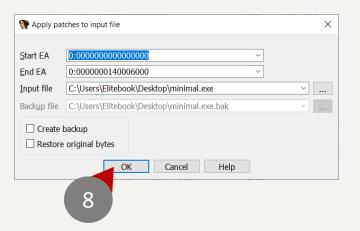

ASAMBLARE ÎNLOCUIREA JZ CU JMP

- 3. Scrie jmp urmat de eticheta sau adresa la care vrei să sară programul.
- 4. Aplică modificarea și asigură-te că lungimea octeților pentru noua instrucțiune corespunde cu cea veche pentru a menține alinierea codului.
- 5. Aplică patch-ul la executabil și testează-l pentru a verifica modificările.

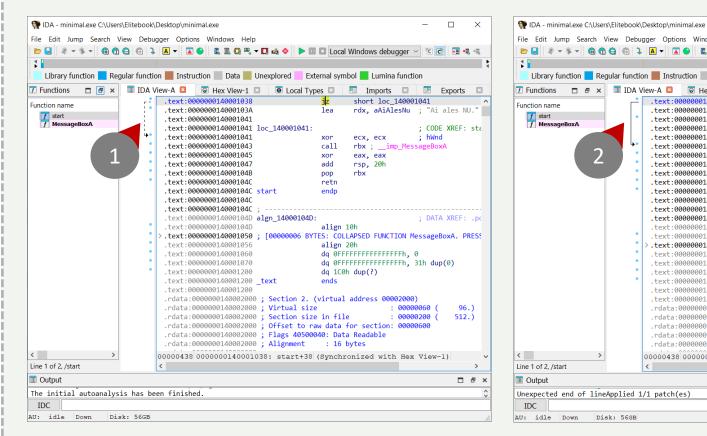

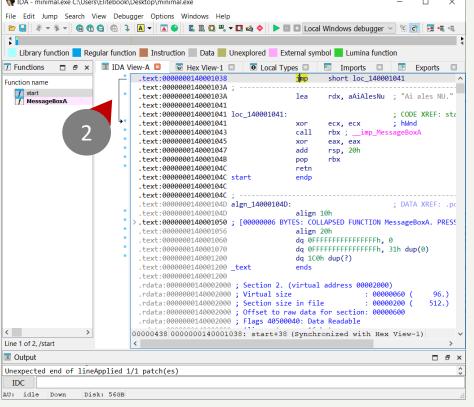

EFECTE DUPĂ ÎNLOCUIREA JZ CU JMP

Indiferent de răspunsul utilizatorului, aplicația ajunge în același punct.

PE SCURT! OCOLIREA CONDIȚIILOR

Puteți înlocui direct instrucțiunea de salt condițional (jz) cu un salt necondițional (jmp). Acest lucru va cauza ca programul să execute întotdeauna blocul de cod care urmează după eticheta specificată în instrucțiunea de salt, ignorând orice condiție.

- 1. Localizati instructiunea iz pe care doriti să o modificati.
- 2. Deschideți modul de editare de patch-uri în IDA folosind Edit > Patch program > Assemble sau prin dublu-click pe instrucțiunea pe care doriți să o schimbați.
- 3. Scrieți jmp urmat de eticheta sau adresa la care doriți să sară programul.
- 4. Aplicați modificarea și asigurațivă că lungimea octeților pentru noua instrucțiune corespunde cu cea veche pentru a menține alinierea codului.
- 5. Aplicați patch-ul la executabil și testați pentru a verifica modificările.

De exemplu, dacă jz short loc_140001041 este instrucțiunea originală și doriți să faceți întotdeauna saltul: jmp short loc_140001041

Nu uitați că după ce înlocuiți o instrucțiune de salt **condițional** cu un salt **necondițional**, trebuie să vă asigurați că logica de mai jos este consistentă și nu va cauza efecte secundare.

C.7.6 DISTRUGEREA FUNCȚIONALITĂȚII CU INSTRUCTIUNI NOP

TRECEREA CA "PRIN BRÂNZĂ" ÎNLOCUIREA JMP CU NOP

Tip de JMP	Opcode	Bytes	Exemplu
Short jump	EB xx	2	EB 07
Near jump (relativ)	E9 xx xx xx xx	5	E9 12 34 56 00
Absolute indirect	FF 25 xx xx xx xx	6	Folosit pt. IAT, hook-uri

- Dacă primii doi bytes EB 07 reprezintă codul operațional și offset-ul pentru instrucțiunea jmp short, înlocuirea lor cu 90 90 va transforma acea instrucțiune în două operațiuni NOP (No Operation), ceea ce efectiv "dezactivează" acea săritură în cod fără a schimba adresele sau fluxul codului ulterior.
- Deci, dacă aveți o secvență originală de bytes care arată ca:
- EB 07 48 8D 15 EE 0F 00 00 31 C9 FF D3 31 C0 48
- și doriți să scoateți jmp short, care sunt primii doi bytes, schimbarea arată ca:
- 90 90 48 8D 15 EE 0F 00 00 31 C9 FF D3 31 C0 48

Index	Byte	Hex	Instrucțiune
0			jmp short (opcode)
1			offset: +7
2			← aici ar fi fost lea
3		8D	
4			
5			
6			
7		00	
8		00	
9			● ← AlCl aterizează jmp EB 07
10		C9	
11			
12			
13			
14			
15	16	48	

• În acest mod, primele două instrucțiuni care formau jmp short vor fi acum NOP, iar restul codului va rămâne neschimbat. După această modificare, când programul se execută, va "trece peste" aceste NOP-uri fără efect și va continua execuția cu următoarele instrucțiuni.

COMPLETARE SHORT JUMP

Cod	Înseamnă	Detalii
EB 07	jmp + offset +7	Sari 7 bytes înainte
EB FE	jmp -2	Buclă infinită (jmp la sine)
EB 00	jmp +0	Sari la instrucțiunea următoare (inutile)
EB D6	jmp -42	Salt înapoi

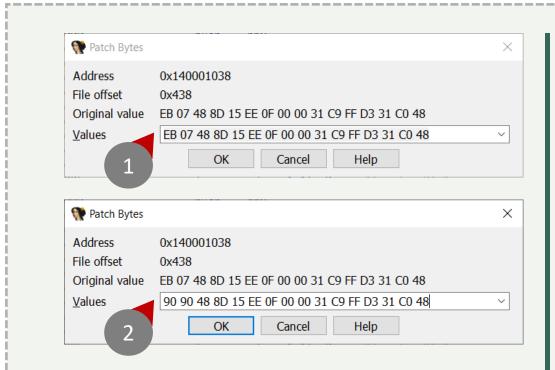

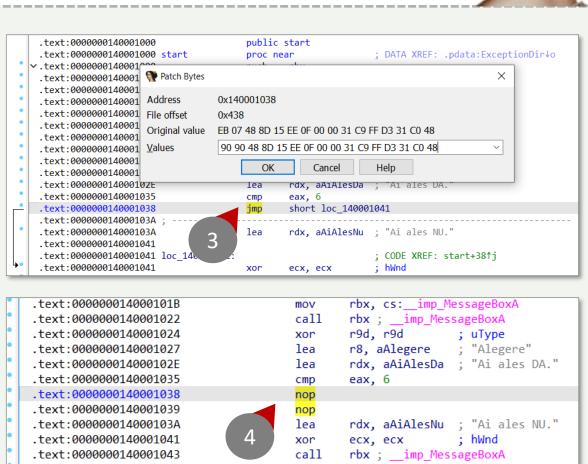
- Codul operațional EB urmat de un singur byte de fapt reprezintă o instrucțiune de săritură scurtă (short jump) în limbaj de asamblare x86 și x86-64. Această instrucțiune sare la o etichetă din apropiere (de obicei în cadrul a ±128 de bytes de la locul curent), și byte-ul care urmează după EB reprezintă distanța (offset-ul) săriturii.
- Pentru a înlocui această săritură scurtă cu NOP, aveti nevoie doar de a înlocui EB și următorul byte cu 90 90. Acest lucru va face ca procesorul să execute două instrucțiuni NOP în loc de săritura scurtă, lăsând fluxul programului să continue lin la următoarea instrucțiune.
- Dacă avem un jmp long (care este de obicei reprezentat de codul operațional E9 urmat de un offset de 4 bytes), atunci ar trebui să înlocuim toți cei 5 bytes (opcode-ul E9 plus cei 4 bytes de offset) cu NOP.

ÎNLOCUIREA JMP CU NOP ȘI CONTINUAȚI

 $2 \times 100 (90 90) = 100 (EB 07)$

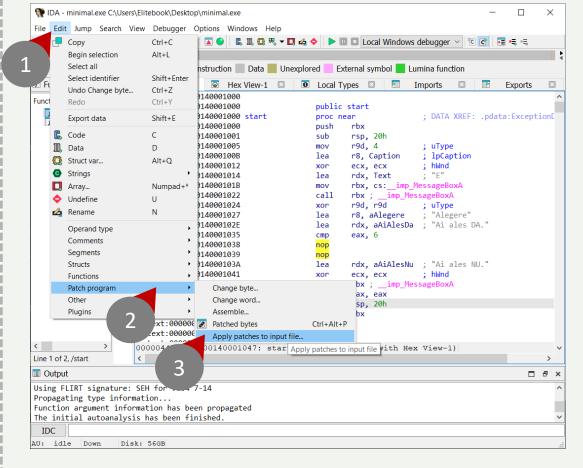

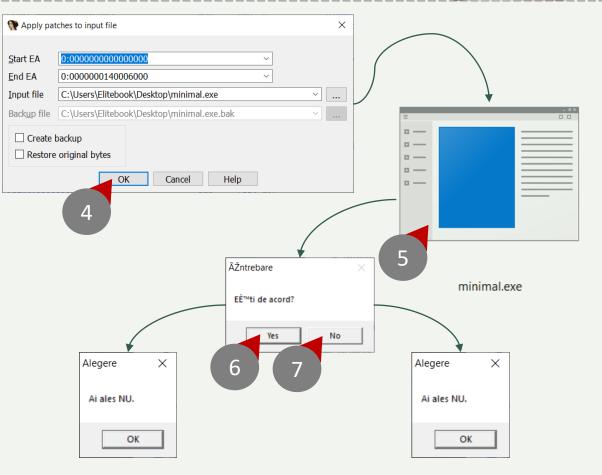

PETICIRE SI TESTARE

GLISEAZA LA INSTRUCȚIUNEA CARE SE AFLĂ SUB JMP

EXPLICAȚII COD

Dacă 6 este codul pentru un răspuns "Da", atunci codul care urmează să fie reintrodus ar fi ceva de genul **jne** (sări dacă nu este egal), care ar sări peste încărcarea și afișarea mesajului "Ai ales NU." dacă utilizatorul a apăsat "Da".

lea rdx, Text - Încarcă adresa textului pentru primul MessageBoxA.

call rbx; __imp_MessageBoxA - Afișează primul MessageBoxA care pune întrebarea utilizatorului.

cmp eax, 6 - Compară valoarea returnată de primul MessageBoxA (presupunând că eax este folosit pentru valoarea returnată și 6 reprezintă IDYES).

nop - Fostul loc unde fusese o instrucțiune de salt condiționată care ar fi sărit peste afișarea mesajului "Ai ales NU." dacă utilizatorul ar fi selectat "Da".

lea rdx, aAiAlesNu - Încarcă adresa textului "Ai ales NU." pentru al doilea MessageBoxA.

call rbx; __imp_MessageBoxA - Afișează al doilea MessageBoxA, care în acest moment va afișa întotdeauna "Ai ales NU.", indiferent de opțiunea utilizatorului.

EXPLICAŢII

În secvența de cod, observăm că rdx este încărcat inițial cu adresa textului "Ai ales DA." cu instrucțiunea lea rdx, aAiAlesDa. Aceasta pregătește argumentul pentru apelul MessageBoxA, care este destinat să afișeze mesajul "Ai ales DA." dacă utilizatorul a apăsat butonul corespunzător în caseta de dialog precedentă.

Totuși, după instrucțiunea cmp eax, 6, în locul unde ar fi fost un salt condiționat (jz, jnz, je, jne etc.), sunt două nop care efectiv anulează orice săritură și permit execuția să continue secvențial. Astfel, următoarea instrucțiune executată este lea rdx, aAiAlesNu, care suprascrie rdx cu adresa textului "Ai ales NU.".

De aceea, pe parcursul execuției, mesajul "Ai ales NU." este afișat indiferent de răspunsul utilizatorului, deoarece nu există nicio bifurcare a fluxului de execuție pentru a afișa "Ai ales DA." în funcție de rezultatul comparației cmp eax, 6.

Dacă vrei să restaurezi funcționalitatea astfel încât mesajul "Ai ales DA." să fie afișat când utilizatorul alege o opțiune specifică, va trebui să înlocuiți nop-urile cu o instrucțiune de salt care să sară peste încărcarea și afișarea mesajului "Ai ales NU." dacă condiția este îndeplinită (de exemplu, dacă eax este egal cu 6, presupunând că 6 este valoarea pentru "Da").

C.7.7 DETECTAREA UNEI FUNCȚII DE CRIPTARE

CE ESTE OPERAȚIA XOR ȘI DE CE SE FOLOSEȘTE?

Criptează: A XOR K → C Decriptează: C XOR K → A

Metodă	Tip	Complexitate	Ușor de detectat	Ușor de spart
XOR	Ofuscare	Foarte mică	Da	Da
ROL	Ofuscare	Mică	Nu întotdeauna	Da
AES	Criptare	Foarte mare	Greu	Nu (fără cheie)

Aceasta este una dintre cele mai simple forme de criptare — dar și una folosită frecvent în malware pentru:

- XOR (sau "sau exclusiv") este o operație logică între doi biți.
- Dacă doi biți sunt egali, rezultatul este 0. Dacă sunt diferiți, rezultatul este 1.
- Folosită în criptare, XOR are o proprietate specială:

Dacă aplicați XOR de două ori cu aceeași cheie, obțineti textul original.

- •XOR: Operație logică simplă (sau-exclusiv); folosită pentru criptare rapidă și ușor reversibilă.
- •ROL: Rotate Left mută bitii spre stânga; utilizat în ofuscarea codului pentru a evita detectia.
- •AES: Advanced Encryption Standard algoritm criptografic avansat, imposibil de spart fără cheie; folosit în ransomware.
- •RSA: Algoritm criptografic cu cheie publică; utilizat pentru criptarea cheilor AES în atacuri sofisticate.

Ce face un malware real?

- > Textul, stringurile critice sau shellcode-ul sunt de obicei stocate criptat pe disc.
- La execuție, malware-ul aplică decriptare în memorie (XOR, ROL, AES etc.) și apoi execută sau folosește datele în clar doar temporar.


```
format PE GUI 4.0
entry start
include 'INCLUDE/win32a.inc'
section '.data' data readable writeable
            db 'SecretText', 0
                                        ; Textul original
                                       ; Lungimea șirului
    1en
            = $ - text
                                       ; Cheie de criptare XOR
            db 0x42
    title db 'Criptare XOR', 0
            db 'Criptarea a fost efectuata.', 0
section '.code' code readable executable
start:
                                       ; pointer la începutul textului
    mov esi, text
    mov ecx, len
                                       ; număr de caractere
    mov al, [key]
                                       ; cheia de criptare
.encrypt_loop:
    xor [esi], al
                                      ; XOR pe fiecare caracter
    inc esi
    loop .encrypt loop
                                                                         - □ X
                                 Command Prompt
    push 0
                                 :\Users\Paul\Desktop\fasm>FASM cript.asm cript.exe
    push title
                                 lat assembler version 1.73.32 (1048576 kilobytes memory)
                                 passes, 0.2 seconds, 2048 bytes.
    push msg
    push 0
                                 :\Users\Paul\Desktop\fasm>cript.exe
    call [MessageBoxA]
                                 :\Users\Paul\Desktop\fasm>_
    push 0
    call [ExitProcess]
section '.idata' import data readable writeable
    library kernel32, 'KERNEL32.DLL', \
            user32, 'USER32.DLL'
    import kernel32, \
           ExitProcess, 'ExitProcess'
    import user32, \
           MessageBoxA, 'MessageBoxA'
```

Cum funcționează?

1. Declarații de date (.data)

- > text = sirul de caractere care va fi criptat.
- len = lungimea şirului (SecretText are 10 caractere).
- \rightarrow key = valoarea fixă cu care se face criptarea (0x42).
- title și msg = textul care va fi afișat în caseta de mesaj.

2. Codul principal (.code)

- mov esi, text esi va arăta spre primul caracter din SecretText.
- mov ecx, len ecx este folosit ca un contor, indică de câte ori trebuie să repetăm operația.
- mov al, [key] cheia de criptare este copiată în registrul al (folosit pentru XOR).

3. Bucla de criptare

- .encrypt_loop: este eticheta de început a buclei.
- > xor [esi], al se aplică XOR între caracterul curent și cheia (0x42). Rezultatul este o versiune criptată a caracterului.
- > inc esi se trece la următorul caracter.
- loop .encrypt_loop se repetă paşii de mai sus până când ecx ajunge la 0.

4. Afișarea rezultatului

- Se apelează *MessageBoxA* pentru a afișa o fereastră cu mesajul "Criptarea a fost efectuata." și titlul "Criptare XOR".
- După închidere, se apelează ExitProcess pentru a încheia programul.

DE CE ESTE IMPORTANT ACEST EXEMPLU?

Ce face exemplul?

- Textul (SecretText) este stocat în clar în secțiunea .data a executabilului.
- La rulare, programul aplică criptare în memorie, modificând acest text.
- Este un exemplu construit pentru a demonstra criptarea XOR în IDA, într-un mod simplu și vizibil.

Aceasta este una dintre cele mai simple forme de criptare, dar și una folosită frecvent în malware pentru:

- a ascunde stringuri de analiză statică;
- a cripta shellcode injectat;
- a ocoli semnăturile antivirus.

Observație didactică

Acest comportament este similar cu cel folosit de unele aplicații malware, care păstrează stringurile sensibile în clar în fișier, dar le criptează imediat după lansare, pentru a evita detectarea statică de către antivirus sau YARA.

Textul este salvat în clar pe disc, în secțiunea .data a executabilului.

La rulare, programul aplică o criptare de tip XOR în memorie, modificând conținutul inițial al șirului text.
Astfel, **după criptare**, șirul original nu mai este vizibil în clar în memorie, ci apare ca o succesiune de caractere ilizibile.

EXEMPLU FASM

DECOMPILARE

În acest exemplu, o buclă scurtă efectuează o criptare de tip XOR asupra unui șir de caractere stocat în secțiunea .data. Instrucțiunea XOR [ESI], AL este aplicată fiecărui caracter, folosind cheia 0X42, iar pointerul esi este incrementat pe parcursul buclei. Valoarea ecx controlează numărul de caractere procesate.

Bucla este ușor de identificat în *Graph View*, unde fluxul de execuție este clar delimitat: codul de criptare este izolat într-un bloc repetitiv, iar după terminarea sa, programul afișează o casetă de mesaj cu *MessageBoxA*.

Astfel de bucle de criptare apar frecvent în fișiere malware, fiind utilizate pentru:

- ascunderea stringurilor sensibile,
- ofuscarea shellcode-ului,
- evitarea detecției statice.

IDA permite recunoașterea rapidă a acestor modele prin analiza structurii control-flow și a secvențelor caracteristice de instrucțiuni precum XOR, LOOP, MOV, INC.

```
⊕ 💪 🗷
 Section 2. (virtual address 00002000)
 Virtual size
 Section size in file
 Offset to raw data for section: 00000400
 Flags 60000020: Text Executable Readable
 Alignment : default
 Segment type: Pure code
 | Segment permissions: Read/Execute
code segment para public 'CODE' use32
assume cs: code
;org 402000h
assume es:nothing, ss:nothing, ds: data, fs:nothing, gs:nothing
 Attributes: noreturn
       esi, offset aSecrettext; "SecretText"
       ecx, 0Bh
       al, byte 40100B
                     loc 40200F:
                             [esi], al
                           loc_40200F
                           ; uType
          offset Caption ; "Criptare XOR"
                           ; "Criptarea a fost efectuata.
                           ; uExitCode
   call ds:ExitProcess
    start endp
```

CE SE ÎNTÂMPLĂ DACĂ TEXTUL ESTE MAI LUNG DECÂT 8 BYTES?

- În codul actual, lungimea textului este determinată automat de această linie:
- len = \$ text
- Aceasta înseamnă: len = (adresă curentă) (adresă text),
 adică numărul de octeți din șirul text.
- Dacă text conține mai mult de 8 caractere (de exemplu db 'SuperSecretText123', 0), valoarea lui len va fi automat actualizată, iar bucla loop va cripta toate caracterele, nu doar 8.
- Deci nu e o problem, codul este scris corect ca să funcționeze cu orice lungime de text. Numărul 08h pe care l-ai văzut în IDA era generat automat pentru lungimea exactă a stringului inițial ("SecretText" are 10 caractere, dar poate \0 nu a fost inclus sau s-a tăiat la 8 din alte motive în exemplu).

Ce se întâmplă dacă al = 0?

Dacă registrul al conține valoarea 0, atunci operația:

- xor [esi], al
- va deveni echivalentă cu:
- xor [esi], 0

lar orice valoare XOR 0 = valoarea originală. Așadar, în acest caz nu se produce nicio criptare: Textul rămâne nemodificat în memorie.

Dacă punem key db 0x00, deci al devine zero, și xor [esi], al devine inofensiv."

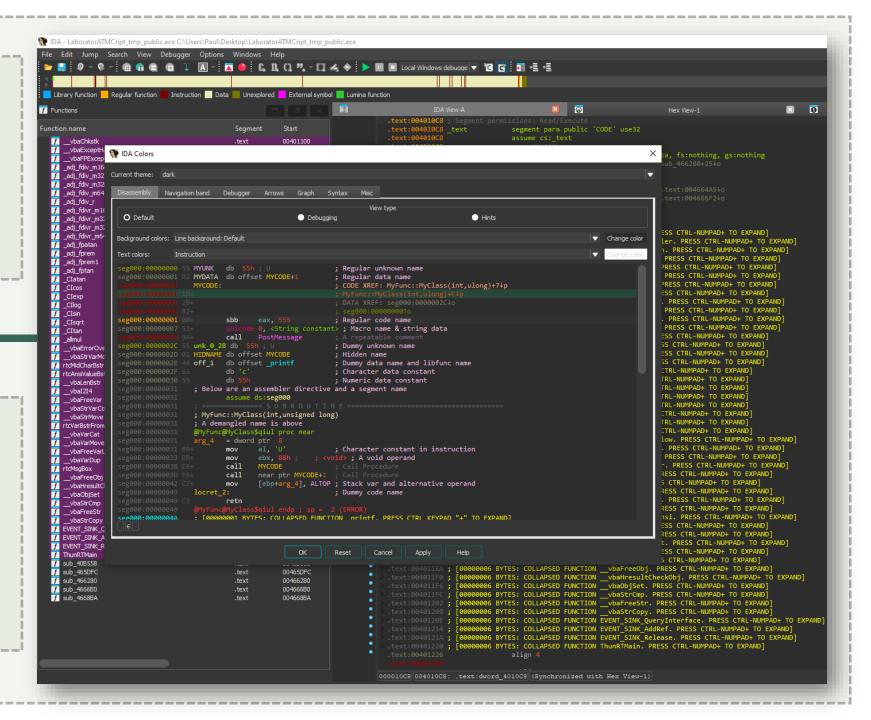
C.7.8 IDA & INGINERIA INVERSA DE COD MALWARE

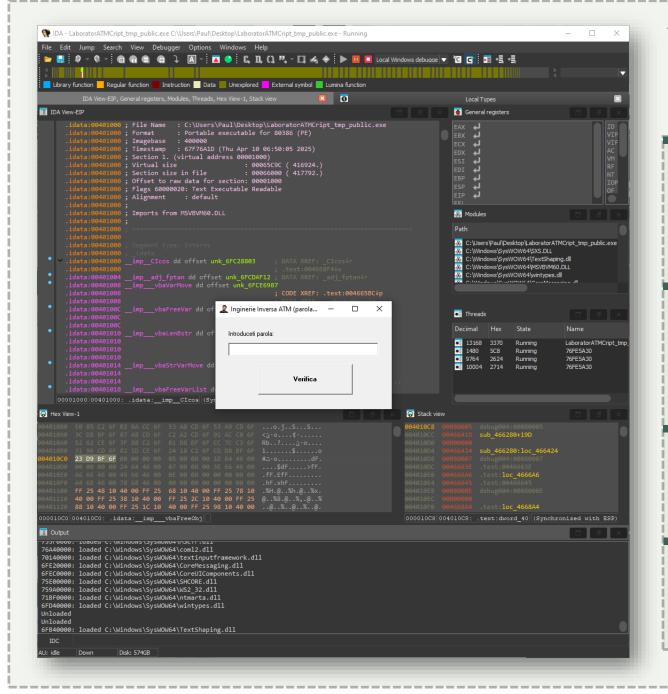

Pentru a îmbunătăți lizibilitatea și a reduce oboseala vizuală, IDA oferă posibilitatea de a personaliza culorile interfeței. Următorii pași permit comutarea la o temă întunecată:

Paşi pentru activarea modului Dark

- 1.Mergem în bara de sus la: Options \rightarrow Colors...
- 2.Se deschide fereastra "IDA Colors", unde putem selecta:
 - Theme: alege Dark background
- 3. Pentru stiluri personalizate, se poate ajusta manual fiecare categorie de culoare:
 - Instrucțiuni, comentarii, constante, simboluri, etc.
- 4. Apăsăm **Apply**, apoi **OK** pentru a salva și ieși.

În cazul executabilelor VB6, logica programului nu este prezentă ca funcții x86 clasice. Ea este distribuită între runtimeul VB (msvbvm60.dll) și codul de apel, iar analiza trebuie să combine pași statici (IDA) și dinamici (debugging în timp real).

1. Bara de unelte (sus)

- Conține butoane pentru:
 - rulare (F9),
 - pas cu pas (F7, F8),
 - comutare între IDA View, Hex View, Graph View,
 - și setare de breakpoint (Ctrl+B).
- Indicatori colorati arată starea segmentelor (cod, date, simboluri externe etc.).

3. Hex View-1 (jos stânga)

- Vizualizare în format hexazecimal a memoriei, sincronizată cu instructiunile ASM.
- Permite identificarea exactă a valorilor binare şi a stringurilor stocate în sectiuni.

2. IDA View-EIP (stânga sus)

- Afișează conținutul segmentului .idata, cu focus pe importurile din MSVBVM60.DLL (runtime-ul VB6).
- Funcţii precum __vbaVarMove,
 _vbaStrVarMove sunt esenţiale pentru execuţia codului VB6.

4. Stack View (dreapta jos)

- Afișează stiva în momentul execuției, cu funcțiile apelate și parametrii lor.
- Util pentru urmărirea apelurilor în lanţ (call stack) și identificarea locului în care este procesată parola.

5. Modules și Threads (dreapta mijloc)

- **Modules** listează toate DLL-urile încărcate în proces, inclusiv MSVBVM60.DLL, user32.dll, kernel32.dll etc.
- Threads arată thread-urile active ale aplicației, important în cazul aplicațiilor multi-threaded.

1. Meniul "Open subviews" (View → Open subviews)

- Acesta este centrul de comandă pentru toate subferestrele de analiză:
 - Functions, este lista tuturor funcțiilor recunoscute.
 - Imports / Exports vizualizarea dependințelor și a punctelor de intrare.
 - Threads, Segments, Structures, Strings, Local types acces la componente interne ale fișierului executabil.
 - Cross references (xrefs) permite să vezi unde și cum este folosită o variabilă, un string sau o funcție.

2. Hex View-1 (jos stânga)

- · Afisează conținutul binar brut al programului.
- Săritura este sincronizată cu zona de cod: când navighezi în ASM, vezi și codul sursă hexazecimal.

3. Stack View (jos dreapta)

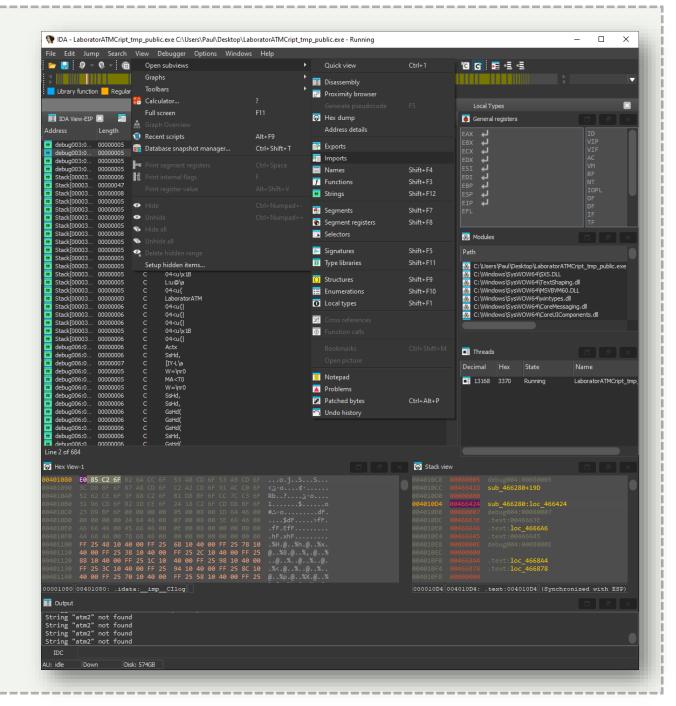
- · Vizualizarea în timp real a stivei în timpul execuției.
- Permite identificarea pasilor de apel (call stack) și înțelegerea fluxului de execuție.

4. Fereastra "Output" (jos de tot)

- · Afisează rezultate ale comenzilor IDC, căutări, erori si alerte.
- În această captură se observă esecul căutării stringului "atm2".

5. General Registers & Threads / Modules (dreapta sus)

- Registrele procesorului sunt actualizate în timp real când se rulează programul.
- Modules: toate DLL-urile încărcate, inclusiv MSVBVM60.DLL necesar în executabilele VB6.
- Threads: starea curentă a thread-urilor din aplicație (important pentru analiză concurentă sau GUI blocking).

CONCLUZIE

• IDA este în primul rând un dezasamblor static, dar are și funcționalități de debugging dinamic, astfel că poate fi folosit atât pentru analiză statică, cât și pentru analiză dinamică, dar cu unele limitări, mai ales în versiunea gratuită.

- 1. Dezasamblor (Static Analysis) partea principală din IDA
- la un fișier binar (ex: .exe, .dll, .bin) și îl convertește în:
 - instructiuni de asamblare (mov, cmp, jmp, etc.),
 - grafuri de control (Graph View),
 - structuri (Imports, Strings, Segments, etc.).
- Nu rulează programul ci doar îl analizează ca text.
- Putem face:
 - reconstrucție de flux logic,
 - redenumire de functii si variabile,
 - analiză a secțiunilor, semnăturilor, constante etc.

2. Debugger (Dynamic Analysis) - opțional în IDA

- Rulează executabilul într-un mediu controlat și îți arată:
 - registre în timp real (EAX, ECX...),
 - stivă (ESP, call stack),
 - · memorie modificată,
 - executarea pas cu pas (F7, F8),
 - breakpoint-uri (pe instrucții, funcții, imports).
- Este compatibil cu:
 - Windows executables (x86/x64),
 - GDB pentru Linux,
 - · Android, iOS (în versiunea Pro).

Limitări:

- Versiunea Free are funcționalități dinamice limitate.
- Debugging avansat (ex: kernel-mode, trace-uri automate) e disponibil doar în IDA Pro + driver.

BIBLIOGRAFIE / RESURSE

- Paul A. Gagniuc. Antivirus Engines: From Methods to Innovations, Design, and Applications. Cambridge, MA: Elsevier Syngress, 2024. pp. 1-656.
- Paul A. Gagniuc. An Introduction to Programming Languages: Simultaneous Learning in Multiple Coding Environments. Synthesis Lectures on Computer Science. Springer International Publishing, 2023, pp. 1-280.
- Paul A. Gagniuc. Coding Examples from Simple to Complex Applications in MATLAB, Springer, 2024, pp. 1-255.
- Paul A. Gagniuc. Coding Examples from Simple to Complex Applications in Python, Springer, 2024, pp. 1-245.
- Paul A. Gagniuc. Coding Examples from Simple to Complex Applications in Javascript, Springer, 2024, pp. 1-240.
- Paul A. Gagniuc. *Markov chains: from theory to implementation and experimentation*. Hoboken, NJ, John Wiley & Sons, USA, 2017, ISBN: 978-1-119-38755-8.

https://github.com/gagniuc

